

СТАНОВИЩЕ

от проф.д-р Мариана Мурджева, дм, мзм,
специалист по Микробиология и Клинична имунология
при Катедра Микробиология и Имунология на Медицински Университет-Пловдив

относно: конкурс за заемане на академична длъжност „Професор”
от Доц. Д-р Мария Петрова Средкова, дм, мзм
в Катедрата по Микробиология, Вирусология и Медицинска генетика”
при Медицински Факултет на Медицински университет- Плевен

Доц. д-р Мария Средкова е единствен кандидат в конкурса, обявен от МУ-Плевен в ДВ бр. 13/14.02.2012 за заемане на академичната длъжност „професор” по микробиология (01.06.12) за Катедрата по Микробиология, Вирусология и Медицинска генетика при МФ на МУ-Плевен. Кандидатката, авторитетен наш лекар-специалист „микробиолог” (1980г.), с ОНС „доктор” (1989г.), „доцент” (1992г.), е представила документи, от които е показателно, че професионалната ѝ квалификация съответства на посочената хабилитация по специалност и шифър.

През последните две десетилетия наред с научната и професионална кариера на доц. Средкова като микробиолог се развива и богатият ѝ административен опит – тя е ръководител на едноименната катедра (от 1994г.), Зам. Ректор на МУ-Пловдив по НИД (от 2004г.) и Зам. Председател на Българската Асоциация на Микробиолозите (БАМ) от 2003г.

I. Оценка на научната дейност съгласно Правилника на МУ-Плевен за РАС от 2011г.

За участие в конкурса Доц. Средкова е представила списък с общо 116 научни публикации, от които 11 в международни списания (при изискване от 7), а 8 от тях са в списания с импакт фактор. Наукометричните показатели на кандидатката са впечатляващи и убедително показват качествата ѝ на утвърден изследовател в областта на микробиологията. Те надхвърлят количествените критерии, посочени за заемане на тази академична длъжност в Правилника за РАС в МУ-Плевен от 2011г. Тя има общ импакт фактор 15.919 (при изискване > 10) от публикуването на нейните трудове в авторитетните международни списания в областта на микробиологията, инфектологията и експерименталната медицина като *International Journal of Infectious Disease*, *European Journal of Clinical Microbiology and Infectious Diseases*, *International Journal of Antimicrobial Agents*, *Microbial Drug Resistance*, *Journal of Chemotherapy*, *Journal of Optoelectronics and Biomedical Materials*.

Обобщено научната дейност на кандидатката включва:

- **реални публикации** – 114, от които 73 в български научни списания и 25 в рецензирани научни сборници;
- **монографии** – 1 самостоятелна (с характер на хабилитационен труд) - „Терапевтично-проблемни ентерококи” (2012 г.) и участие в две колективни. Последната монография на доц. Средкова е сериозен научен труд, включващ обобщение на най-актуалните теоретични световни концепции по проблема, както и собствени дългогодишни лабораторно-клинични наблюдения. Това ми дава основание да заявя, че доц. Средкова е основоположник на задълбочената и комплексна микробиологична диагностика у нас с определяне на резистентността на медицински значимите ентерококи в страната;
- **резюмета от международни конгреси и конференции** (без пълен текст), публикувани в научни списания или сборници с резюмета на научната проява – общо 56, с импакт фактор 66.172;
- **1 рационализация**, свързана с проучвания върху дарителската майчина кърма;

- **цитирания** – при изискване от 20, резултатите от публикациите на кандидатката са цитирани 58 пъти, от които 28 цитата са в чуждестранни, а 30 - в наши научни издания. Това показва недвусмислено научната значимост на публикуваните ѝ трудове. Цитиранията са документирани в приложените справки. Искам да уточня, че не приемам 8 от представените в справката на ЦМБ цитирания (№11,25,26,28,29,31,33, 35), както и 6 (№12,20,23,26 от списъка на цитираните в чужбина и №2 и 3 от списъка на цитираните у нас) от справката на Медицинска библиотека в МУ-Плевен, поради това, че са автоцитирания на други автори от колектива.

II. Оценка на научната активност:

- **научни съобщения от научни прояви** – доц. Средкова има активни участия общо в 56 международни и 81 национални научни форуми, с което е направила резултатите от изследователската си работа да станат достояние и да бъдат оценени от медицинската общественост у нас и в чужбина;

- **участие в изследователски проекти** – 4 у нас (вътреуниверситетски, 2 финансирани от МУ-Плевен и 2 от МУ-София) и 7 международни (финансирани от СЗО, ЕС и Alliance for the prudent use of antibiotics, Boston, USA);

- **членство в национални и международни научни дружества** – СУБ, Българско научно дружество по микробиология, БАМ, ESCMID;

- **участие в редколегии** – сп. *Инфектология*, *Journal of Biomedical and Clinical Research* (Плевен);

- **рецензиране на статии за публикации** – общо 18.

Основната част от получените от доц. Средкова научни резултати имат освен теоретично и безспорно практическо приложение. Доц. Средкова проявява траен интерес и работи целенасочено по актуални проблеми в клиничната микробиология и инфектология. Научната ѝ дейност и активност очертават главните **НАУЧНИ ПРИНОСИ** на кандидатката, по важните от които могат да се обобщят в следните направления:

1. Комплексно изследване за първи път в страната върху *бактериалната флора на дарителска майчина кърма* - основа за изработване на национални стандарти за микроорганизмите в кърмата. Много важна е възможността за установяване на източниците за бактериално осеменяване на дарителската кърма.
2. Многостранно проучване на *медицински значимите ентерококи* у нас с разработване на практически алгоритъм за видовата им идентификация, както и изследвания на антимикробната им чувствителност.
3. Задълбочени проучвания върху *етиологията на одонтогенната инфекция* в България (за първи път) с извършване на сравнителна оценка на аеробната и анаеробната флора в лицево-челюстната област.
4. Комплексен анализ на изолатите на *B. cereus* у нас с установяване на специфични геномоновари (за първи път в света чрез полифазен идентификационен анализ), „необичайна” антимикробна чувствителност, рискови фактори за възникване на инфекции от този вид.
5. Оригинални изследвания за фенотипни и генетични механизми на антимикробна резистентност на клинично-значими бактериални изолати на *E.coli*, *Klebsiella spp*, *C. freundii*, *P. aeruginosa* с доказване на ензимна продукция в някои от тях за първи път в света и Европа (Т-139 при първите посочени 3 вида, СТХ-М-15 при *E. coli*).
6. Експериментални проучвания върху *антимикробните свойства на наноразмерни съединения на титанов диоксид* и на нанокompозити на титанов диоксид и цинков оксид.
7. Проучванията върху *етиологията и чувствителността към антибиотици на причинителите на бактериемии, уроинфекции, гнойни кожни, чревни и вагинални*, са основа на направените препоръки за *оптимална емпирична антибактериална терапия*. Създадените

подходи за профилактика на ВБИ са резултат от проучените ВБИ в рискови отделения, а изследванията върху епидемично разпространяваните заболявания като бактериална дизентерия, хранителни токсикоинфекции, хепатит В подпомагат организирането на *практически мероприятия за ликвидирането им.*

III. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Доц. Средкова е изграден преподавател с около 27 години преподавателски стаж в МУ-Плевен. От представеното удостоверение от МУ-Пловдив става ясно, че през последните 3 години тя е с много висока годишна лекционна натовареност (над 600 ч!) със студенти-медици по учебната дисциплина „Микробиология“ (на бълг. и англ. език), мед. сестри и акушерки. Участва в изпитни комисии и е разработила 6 учебни програми по микробиология и вирусология в различни специалности на МУ-Плевен. Много добро впечатление прави написаното ръководство за практически упражнения по микробиология за студенти по медицина на английско обучение (2012г.) - синтезирано и точно, с практическа насоченост. Доц. Средкова е автор, съавтор и редактор на общо 4 ръководства и учебник за студенти и специалисти. Успешно е ръководила 1 докторант със защитена дисертация през 2006г. и има още 1, зачислен от 2011г. Голямата учебна ангажираност на доц. Средкова в съчетание с участието ѝ в учебници и ръководства за студенти, въпреки нелеките ѝ административни ангажименти като Зам. Ректор на МУ-Плевен, е показател за нейната организираност и сериозна преподавателска активност.

IV. Диагностично-лечебна дейност

Кандидатката е един от водещите клинични микробиолози в страната, внедрила съвременни методи в микробиологичните лаборатории, в които работи – за диагностика на високо-рискови типове *Human papillomavirus*, *C. trachomatis*, *Mycoplasma genitalium*, *Mycoplasma hominis* с PCR. Специализирала е в световни лаборатории и центрове в Хайделберг (Германия) и Александруполис (Гърция).

С удоволствие ще отбележа прецизното представяне на материалите по конкурса от Доц. Средкова - израз на уважение към рецензентите и членовете на журито.

В заключение, доц. Д-р Мария Средкова покрива и дори надвишава изискванията на МУ-Плевен за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ по научната специалност „Микробиология“ към Катедрата по Микробиология, Вирусология и Медицинска Генетика на МУ-Плевен. Познавам лично доц. Средкова и мога да заявя, че като изграден висококвалифициран изследовател-клиничен микробиолог и академичен преподавател тя се ползва с уважението на нашата микробиологична общественост. Убедено подкрепям нейната кандидатура в този конкурс и считам, че напълно заслужава академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ в МУ-Плевен.

14 май 2012г.

Проф. Мариана Мурджева, дм, мзм
член на Научното жури